

Sygn. akt II AKa 368/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Włodzimierz Brazewicz

Sędziowie: SA Jerzy Sałata

SA Rafał Ryś (spr.)

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Joanna Tomaszewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. del. do Prokuratury Okręgowej w G.E. E.

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2021 r.

sprawy

A. S., s. I., ur. (...) w B.

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 w zw. z art. 12 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońców oskarżonego od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 30 lipca 2020 r., sygn. akt **III K 79/19**

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) sp. z o.o. w B. kwotę 1200 (tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w toku postępowania odwoławczego;

III. wymierza oskarżonemu opłatę za II instancję w kwocie 180 (stu osiemdziesięciu) złotych oraz obciąża go wydatkami postępowania odwoławczego w wysokości 20 (dwudziestu) złotych.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 368/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	3	
1CZEŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z 30.07.2020 r., sygn. akt III K 79/19

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia**0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

w całości

na niekorzyść

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

1Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu

1STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>I. Apelacja prokuratora:</p> <p>1. rażąca niewspółmierność kary pozbawienia wolności, poprzez orzeczenie jej wobec oskarżonego w wymiarze roku;</p> <p>2. niesłuszne niezastosowanie wobec oskarżonego środka karnego – zakazu prowadzenia działalności gospodarczej związanej z obrotem hurtowym lub detalicznym artykułami rolno-spożywczymi oraz pośrednictwem w obrocie takimi artykułami;</p> <p>3. rażąca niewspółmierność orzeczonej kary, poprzez zaniechanie orzeczenia wobec oskarżonego, który z popełnionego przestępstwa osiągnął korzyść majątkową, kary grzywny – obok kary pozbawienia wolności – na podstawie art. 33 §2 kk.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
	<p>II. Apelacje obrońców:</p> <p>1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na wynik w sprawie, polegający na bezpodstawnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że oskarżony A. S. w okresie od 1.04.2016r. do 25.10.2016r. w m. M., gm. (...) i w B., w krótkich odstępach czasu, w</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

wykonaniu z góry powziętego zamiaru, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą (...), doprowadził przedstawicieli (...) sp. z o.o. w B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 432.166,32 zł, stanowiącego zobowiązanie do zapłaty ceny za dostawę miodu pszczelego lipowego, akacjowego, gryczanego i wielokwiatowego, o łącznej masie 32.111,24 kg, w ten sposób, że wyzyskał błędne przekonanie przedstawicieli pokrzywdzonego, że dostarczony miód pochodzi z polskich pasiek, podczas, gdy w rzeczywistości był to miód pochodzący spoza Unii Europejskiej lub stanowił mieszankę miodów pochodzących z krajów Unii Europejskiej i spoza Unii Europejskiej, w sytuacji, gdy:

- z treści umowy podpisanej pod koniec 2016 roku (antydatowanej) nie wynika, że oskarżony zobowiązał się do dostawy miodu pszczelego lipowego, akacjowego, gryczanego i wielokwiatowego z polskich pasiek za okres wstecz, w tym od 1.04.2016r. do 25.10.2016r.; dopiero w załącznikach do umowy pojawia się rodzaj i pochodzenie miodu, jednakże załączniki te nie zostały przedstawione oskarżonemu celem zapoznania się z ich treścią i analizy, tym bardziej do podpisania, jedynie przedstawiono do podpisania umowę;

- z ujawnionych w toku postępowania sądowego treści poczty e-mail wynika, że to zamiarem spółki było przedstawienie oskarżonemu do podpisania umowy na dostawę miodu dopiero wtedy, kiedy będą wyniki badań składu i pochodzenia miodu, co wskazuje na bezpośredni

<p>zamiar wprowadzenia w błąd, ale po stronie spółki (...) sp. z o.o.</p>		
<p>2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na wynik w sprawie, polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, że Deklaracja dostawcy produktów (k. 104) dowodzi tego, że oskarżony zagwarantował, że komponenty użyte do wytworzenia towarów pochodzą z Polski, w sytuacji, gdy deklaracja ta dotyczy tylko miodu naturalnego wielokwiatowego, podczas, gdy oskarżony dostarczył również miód lipowy, akacjowy i gryczany;</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>3. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na orzeczeniu wobec oskarżonego przepadku na rzecz Skarbu Państwa kwoty 316.647,72 złotych tytułem równowartości korzyści majątkowej, w sytuacji, kiedy Sąd Okręgowy nie dokonał w uzasadnieniu żadnych ustaleń faktycznych w przedmiocie wysokości osiągniętej korzyści majątkowej przez oskarżonego (w tym zakresie brak jest takich rozważań w pisemnym uzasadnieniu wyroku), ani też nie zgromadzono w sprawie takiego materiału dowodowego, który mógłby potwierdzić okoliczności związane z ustaleniem wysokości równowartości korzyści majątkowej;</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>4. naruszenie art. 294 §1 kk, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie dla kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu, że wartość dokonanych transakcji stanowi wartość niekorzystnego rozporządzenia mieniem, w sytuacji, gdy prawidłowa wykładnia powinna prowadzić do wniosku, że dla ustalenia prawidłowej kwalifikacji</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

<p>prawnej czynu trzeba ustalić rzeczywistą wartość mienia objętego niekorzystnym rozporządzeniem, a nie ogólna wartość kontraktu, w sytuacji, kiedy jeden ze świadków (D. M.) jako wartość strat wskazał kwotę ok. 92.556,58 zł (k. 100-101), a świadek M. S. kwotę ok. 115.000 złotych;</p>		
<p>5. naruszenie art. 45 §1 kk, poprzez orzeczenie wobec oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwoty 316.647,72 złotych tytułem równowartości korzyści majątkowej, w sytuacji, kiedy Sąd Okręgowy nie dokonał w uzasadnieniu żadnych ustaleń faktycznych w przedmiocie wysokości osiągniętej korzyści majątkowej przez oskarżonego (w tym zakresie brak jest takich rozważań w pisemnym uzasadnieniu wyroku), a orzeczenie przepadku korzyści majątkowej lub przepadku jej równowartości na tej podstawie jest możliwe tylko wtedy, gdy korzyści majątkowe zostały już faktycznie osiągnięte (wyrok SA w Katowicach z 13.09.2018r., sygn. akt II AKa 305/18), co więcej – sam pokrzywdzony, mimo zobowiązania nałożonego przez Sąd Okręgowy, nie wskazał wysokości niekorzystnego rozporządzenia mieniem oraz poniesionych strat na skutek działania oskarżonego;</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>6. naruszenie art. 424 §1 kpk, polegające na braku odniesienia się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do istotnych kwestii mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, tj. okoliczności, że:</p> <p>- świadek K. P. zeznała, odnosząc się do maila ze stycznia 2017r., że na dotychczasowej etykietce został usunięty znaczek „z polskich pasiek”</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

<p>na podstawie informacji uzyskanej od dyrektora M.,</p> <ul style="list-style-type: none"> - świadek H. G. zeznała, odnosząc się do umowy pisemnej zawartej z oskarżonym, że umowa pewnie miała jakieś załączniki, że jeżeli załączniki są integralną częścią umowy, to powinna je podpisać, oraz że „tu jest data 1 marca 2016 r. ale w tej dacie jej nie podpisałam”, - świadek M. S. zeznała, odnosząc się do umowy pisemnej zawartej z oskarżonym, która to umowę podpisała jako członek zarządu, że gdyby były załączniki do umowy, by je parafowała, - świadek M. S. zeznała, odnosząc się do kwoty 432 000 zł tytułem dostaw do spółki (...) sp. z o.o., że nie jest w stanie potwierdzić, czy to były dostawy od kwietnia 2016 r. do października 2016 r., a więc w okresie, w jakim oskarżony miał się dopuścić zarzucanego mu czynu, - świadek B. B. zeznała, że jeżeli chodzi o oznaczenie, to firma (...) deklarowała, że są to miody pochodzące z Polski i taki był główny zarzut związku pszczelarskiego; 		
<p>7. naruszenie art. 424 §1-3 kpk w zw. z art. 45 ust.1 Konstytucji RP oraz art. 6 ust. 1-3 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, polegające na sporządzeniu przez Sąd Okręgowy uzasadnienia na formularzu, gdyż sporządzenie uzasadnienia na tym formularzu narusza prawo oskarżonego do rzetelnej obrony.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

<p>Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Ad. I:</p> <p>na podstawie art. 423 §1a kpk odstąpiono od sporządzenia uzasadnienia w tej części – wobec braku wniosku pochodzącego od skarżącego (prokuratora).</p>	
<p>Ad. II – argumentacja zostanie w tym przypadku zaprezentowana łącznie co do zarzutów stawianych w apelacjach obu obrońców oskarżonego A. S. (r.pr. D. Z. i adw. S. M.), albowiem apelacje te są zasadniczo tej samej treści.</p> <p>1)</p> <p>Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych jest całkowicie bezzasadny. Sąd I instancji, wbrew odmiennym sugestiom skarżących, poczynił w sprawie prawidłowe ustalenia co do istotnych okoliczności czynu przypisanego oskarżonemu, opierając je na zebranych w sprawie dowodach, ocenionych w sposób zgodny z dyspozycją art. 7 kpk.</p> <p>Oczywistym w sprawie pozostaje, czego nie kwestionują już nawet obrońcy oskarżonego, że miody dostarczone przez oskarżonego A. S. spółce (...) nie zostały wytworzone w całości na terenie Polski. Wynika to jednoznacznie z licznych ekspertyz zaliczonych w poczet materiału dowodowego niniejszej sprawy (np. Uniwersytetu(...) w L. – k.238-257 oraz 361-391, Laboratorium (...) – zał. nr 2, tom I-II, k.151-296, Instytutu (...) w P. – zał. nr 2, tom I, k.73-82, tom III, k.447-448, Laboratorium</p>	

Specjalistycznego (...)). Na obecnym etapie postępowania linia obrony oskarżonego została zatem oparta na tezie, że oskarżony nigdy nie ustalał z pokrzywdzoną spółką, że partie miodów ujęte w treści zarzutu mają pochodzić z polskich pasiek. Sąd Okręgowy trafnie jednak ustalił i przyjął, że teza ta nie jest prawdziwa, zaś jej forsowanie obliczone zostało wyłącznie na osiągnięcie stosownych korzyści procesowych.

Sąd Apelacyjny podziela argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że – pomimo antydatowania umowy pisemnej – strony osiągnęły jednak nieformalne (ustne) porozumienie już przed dniem 1.04.2016 roku i na tej podstawie oskarżony rozpoczął dostawę miodu dla spółki (...). Brak formy pisemnej nie powoduje bynajmniej, że umowa ta jest nieważna, czy bezskuteczna. Istotnym elementem owego porozumienia było natomiast założenie, że miody będą pochodziły z polskich pasiek. Okoliczność tę potwierdzają liczne dowody zebrane w sprawie, ocenione w sposób logiczny, zgodny z zasadami doświadczenia życiowego.

W pierwszej kolejności należy przywołać tu zeznania świadków – pracowników pokrzywdzonej spółki, z których jasno wynika treść omawianego porozumienia. Świadek D. M. podał, że od początku kontaktów z oskarżonym była taka komunikacja i takie rozmowy, że miody mają być miodami polskimi (k. 400). Podobnie świadek K. P. (1) zeznała, że przed dostawami oskarżony dostarczał oświadczenia o alergenach, gdzie jako kraj pochodzenia wskazana była Polska (k. 401v). Również świadek I. B. wskazała, że miody miały pochodzić

z Polski – takie było założenie i oświadczenie oskarżonego, co znalazło odzwierciedlenie w treści etykiet, które były tworzone w porozumieniu obu stron. Dalej świadek ta zeznała, że były prowadzone z oskarżonym rozmowy, żeby tę „polskość” ująć na etykietach; była przy tym pewna tych uzgodnień, wskazując – z jednej strony – na uwarunkowania formalnoprawne, z drugiej zaś na wynikające stąd straty finansowe i wizerunkowe firmy w przypadku wystąpienia niezgodności (k. 472v-473v).

Dodatkowo istotnym jest niewątpliwie fakt, że to oskarżony – w ramach zawartej umowy i bez zgłaszania jakichkolwiek zastrzeżeń w tym zakresie – rozlewał i oklejał etykietami dostarczane pokrzywdzonemu miody. Etykiety te zawierały natomiast informacje, że miody „pochodzą z polskich pasiek”, że „zostały wyprodukowane w Polsce”. Świadczy to logicznie o tym, że takie właśnie było ustalenie pomiędzy stronami, gdyż trudno zakładać, że pokrzywdzona spółka świadomie zamierzała umieszczać na etykietach nieprawdziwe informacje, narażając się na poważne kłopoty prawne, finansowe i wizerunkowe (które to kłopoty w sprawie i tak realnie wystąpiły – kara 12.000 złotych nałożona przez (...) decyzją z 19.05.2017r., koszty wycofania towaru ze sklepów i wymiany etykiet, koszty badań laboratoryjnych, utrata kontraktów z dużymi sieciami handlowymi, utrata dobrej opinii w branży).

Nie można także pominąć faktu, że oskarżony – wiedząc już o zastrzeżeniach co do jakości dostarczanego miodu (reklamacje)

– zdecydował się na podpisanie umowy z 1.03.2016 roku, która była wprowadzie antydatowana, tj. podpisana już po okresie objętym zarzutem, niemniej jednak akceptując jej zapisy, w tym datę, oskarżony A. S. potwierdził, że ujęte w niej postanowienia były przez strony uzgodnione już wcześniej i dotyczyły okresu wskazanego w jej treści. Trudno bowiem logicznie zakładać, że doświadczony przedsiębiorca godziłby się na tak ryzykowny dla siebie ruch tylko z tego powodu, by – jak podawał w swych wyjaśnieniach – szybciej uzyskać zapłatę za wystawione pokrzywdzonemu faktury. Sam oskarżony przy tym wyjaśniał, że z momentem podpisania umowy obejmowała ona też miód dostarczony wcześniej (k.356v-357v). W treści umowy (zał. nr 2, tom I, k.38-43) znalazły się natomiast zapisy, że sprzedawca pakuje i oznacza towar (§2 ust.1), sprzedawca zapoznał się z opakowaniem i nie zgłasza uwag (§2 ust. 3), zaś w przypadku, gdy na opakowaniu znajduje się zapis „produkt polski”, to sprzedawca ponosi pełną odpowiedzialność za prawdziwość takiej informacji (§2 ust. 7).

Pomimo braku pisemnej umowy przed dniem 1 kwietnia 2016 roku, oskarżony przekazał jednak spółce (...) pewne dokumenty dotyczące rodzaju i pochodzenia sprzedawanego miodu, które stanowiły następnie podstawę składanych zamówień. Sąd Okręgowy słusznie przywołał tu „Deklarację dostawcy produktu” z 15.01.2016 roku (k. 104), choć nie dostrzegając – co trafnie sygnalizowali obrońcy w treści apelacji – że dokument ten dotyczy wyłącznie miodu wielokwiatowego.

Przeoczenie to nie ma jednak istotnego znaczenia dla czynionych w sprawie ustaleń faktycznych, gdyż z przywołanych już wyżej zeznań świadka K. P. (1) wynika, że oskarżony – poza wspomnianą deklaracją – dostarczał też przed dostawami towaru inne dokumenty, tj. oświadczenia o alergenach, zaś w dokumentach tych był wskazany kraj pochodzenia miodu - Polska (k. 401v). Oświadczenia te, tytułowane jako „analiza alergenów / oświadczenie GMO”, dotyczyły już wszystkich czterech gatunków miodu dostarczanego przez oskarżonego spółce (...): akacjowego, lipowego, wielokwiatowego i gryczanego (k. 105-108).

Na prawidłowość poczynionych przez Sąd meriti ustaleń faktycznych wskazuje dodatkowo – pominięta w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku – okoliczność, wynikająca z korespondencji prowadzonej przez oskarżonego z pokrzywdzoną spółką bezpośrednio po pojawieniu się pierwszych sygnałów dotyczących możliwego zafalszowania pochodzenia sprzedawanego miodu. Otóż oskarżony A. S., odpierając zarzuty formułowane przez spółkę (...), nie twierdził bynajmniej, że łącząca strony umowa nie przewidywała konieczności polskiego pochodzenia miodów, lecz bronił się w ten sposób, że nadal zapewniał o krajowym pochodzeniu produktu, lecz sugerował możliwość występowania w Polsce inwazyjnej (obcej) flory, w tym z terenu Chin, co miało podważać niekorzystne dla oskarżonego wyniki badań laboratoryjnych. Należy w tym miejscu przywołać korespondencję e-mail z grudnia 2016 roku, do której oskarżony załączył opracowanie

dotyczące pyłków występujących w Polsce (zał. nr 2, tom I, k. 115-116 oraz 128-130). Logicznym wydaje się, że gdyby faktycznie ustalenia stron - jak wynika to z wyjaśnień oskarżonego - nie obejmowały pochodzenia sprzedawanego miodu, to oskarżony nie zadawałby sobie tyle trudu, lecz krótko i skutecznie wskazał, że uzgodnienia nie obejmowały owego parametru. Swą linię obrony w tym zakresie oskarżony zmienił dopiero na etapie postępowania sądowego.

Jedynie na marginesie można wskazać, że mechanizm działania oskarżonego w biznesie pszczelarskim opisała już na wstępie niniejszego postępowania świadek L. S., która zeznała, że oskarżony kupował hurtowo miody z Ukrainy i z Chin, w tym za pośrednictwem polskich importerów, by wprowadzać je do obrotu jako miody polskie i symulować w ten sposób ich polskie pochodzenie; z taką propozycją ze strony oskarżonego świadek miała się spotkać osobiście (k. 2-3).

Wobec powyższych okoliczności jako całkowicie chybione uznać należy argumenty prezentowane przez skarżących w zarzucie opisanym w punkcie 1 obu apelacji obrończych.

Oczywistym jest, że umowa pisemna została zawarta dopiero w grudniu 2016 roku, jednakże - jak wyżej oceniono - oskarżony, godząc się na jej postanowienia i wyrażając wolę zawarcia jej z datą 1.03.2016 roku, jednoznacznie pokazał, że jest to swoiste usankcjonowanie istniejącego dotąd, ustnego porozumienia stron; także w zakresie rodzaju i pochodzenia sprzedawanego pokrzywdzonemu

miodu. Ekspozowany przez skarżących wątek załączników do tej umowy, które nie zostały podpisane lub parafowane, nie ma w sprawie istotnego znaczenia, gdyż to nie w tych dokumentach Sąd Apelacyjny upatruje źródeł zobowiązania oskarżonego wobec spółki (...). Skoro owe załączniki nie zostały choćby parafowane i – jak wynika z zeznań świadków – nie zostały przedłożone do podpisu łącznie z umową, to nie stanowią one podstawy dowodowej zaskarżonego wyroku; podobne stanowisko zaprezentował Sąd I instancji. Przypomnieć wypada, że pochodzenie miodu było uzgadniane przez strony w rozmowach poprzedzających dostawy, a także gwarantowane przez oskarżonego w treści przedkładanych deklaracji i oświadczeń (o czym była mowa wyżej).

Podobnie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie pozostaje podnoszona w zarzucie apelacyjnym okoliczność, że pokrzywdzona spółka przedstawiła oskarżonemu umowę do podpisu dopiero wówczas, gdy uzyskała wyniki badań laboratoryjnych nabytego miodu. Działanie to – choć z prawnego punktu widzenia niepoprawne (z powodu antydatowania) - wydaje się całkowicie logiczne i zgodne z interesem gospodarczym spółki (...); skoro firma ta przewidywała napływ roszczeń dotyczących jakości kupionego od oskarżonego miodu, to musiała reklamacje te sprawdzić w sposób profesjonalny (laboratoryjny), zaś podpisanie umowy miało chronić interesy majątkowe spółki - na wypadek konieczności zaspokojenia roszczeń swoich klientów oraz w zakresie zapłaty za niesprzedane jeszcze partie towaru. Oskarżony

miał wszak możliwość odmowy podpisania tej umowy – jeżeli zawierałaby ona postanowienia, które nie były pomiędzy stronami faktycznie uzgodnione we wcześniejszych, ustnych negocjacjach.

2)

Rację mają niewątpliwie skarżący podając, że Sąd Okręgowy błędnie przyjął w sposób dorozumiany, że „Deklaracja dostawcy produktów” (k. 104) dotyczy wszystkich gatunków dostarczanego przez oskarżonego miodu (str. 4-5 uzasadnienia wyroku). W istocie – jak wyżej sygnalizowano – dokument ten dotyczył jedynie miodu wielokwiatowego. Uchybienie to nie ma jednak wpływu na treść rozstrzygnięcia, gdyż co do pozostałych gatunków miodu oskarżony przekazał pokrzywdzonemu deklaracje dotyczące GMO i alergenów, w których również wskazano Polskę jako kraj pochodzenia miodu. Nadto kwestie te wynikały z ustnego uzgodnienia stron, jak również z treści etykiet naklejanych przez oskarżonego na sprzedawany spółce (...) miód pszczeli.

Mylą się także obrońcy oskarżonego podając w uzasadnieniach wnoszonych apelacji, że omawiana „deklaracja dostawcy” z 15.01.2016 roku mogła dotyczyć jedynie okresu poprzedzającego datę początkową, wskazaną w opisie przypisanego oskarżonemu czynu, tzn. okresu od 15.01.2016r. do 29.02.2016 roku. Z samej treści tego dokumentu wynika bowiem, że jest on ważny w okresie od 1.01.2016r. do 31.12.2016 r., zaś na oskarżonym spoczywał obowiązek niezwłocznego

informowania kontrahenta, gdyby deklaracja ta straciła ważność; działań takich oskarżony nie podejmował.

3) i 5)

Zarzuty opisane w wymienionych punktach apelacji wynikają z wadliwego rozumienia przez skarżących pojęcia „korzyści majątkowej”, użytego w dyspozycji art. 45 kk. Przepis ten odnosi się bowiem do kwoty stanowiącej korzyść materialną (lub jej równowartość) wynikającą z faktu popełnienia przypisanego sprawcy przestępstwa; nie może być w żadnym wypadku utożsamiana z „zyskiem”, pojmowanym w kategoriach ekonomicznych (nadwyżka przychodów nad kosztami ich uzyskania). Kwestia ta została jednoznacznie przesądzona w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, w tym na tle spraw związanych z obrotem narkotykami (np. postanowienie SN z 26.08.2010r., sygn. akt I KZP 12/10, OSNKW 2010/9/78, wyrok SN z 22.10.2015r., sygn. akt V KK 154/15, LEX nr 1820406). W niniejszej sprawie – jak i w innych tego typu – skutkiem popełnionego przez oskarżonego przestępstwa z art. 286 §1 kk, które zalicza się do grupy tzw. przestępstw materialnych, nie jest bynajmniej szkoda majątkowa po stronie pokrzywdzonego, lecz fakt dokonania przez niego rozporządzenia mieniem, które jest dla niego obiektywnie niekorzystne. Dodatkowo spółka (...) dokonała faktycznej płatności w łącznej kwocie 316.647,72 zł za miód, który miał być miodem polskim. Oskarżony pieniądze te otrzymał, co stanowi dla niego korzyść majątkową z popełnionego

przestępstwa (oszustwa). Dalszych płaćności pokrzywdzony nie wykonał, gdyż zorientował się, że dostarczony miód nie jest zgodny z umową, co skutkowało próbą jego zwrotu. Z tego powodu ustalona w wyroku kwota równowartości korzyści majątkowej jest niższa od kwoty niekorzystnego rozporządzenia mieniem, ujętej w opisie przypisanego oskarżonemu czynu. W tej sytuacji nie ma żadnego znaczenia – jak czynią to skarżący – odwoływanie się do zeznań świadków będących pracownikami spółki (...), z których ma wynikać kwota szkody poniesionej w sprawie przez pokrzywdzonego; kwota ta ma znaczenie jedynie w kontekście wzajemnych roszczeń i rozliczeń stron, wynikających z częściowej realizacji zawartej umowy, stanowiących przedmiot oddzielnego postępowania sądowego (cywilnego). W niniejszym postępowaniu nie orzekano w przedmiocie obowiązku naprawienia szkody, a jedynie o przepadku równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa - na rzecz Skarbu Państwa. Instytucji tych nie należy mylić.

Nie mają też racji skarżący twierdząc, że Sąd I instancji nie poczynił żadnych ustaleń w zakresie wysokości omawianej kwoty, stanowiącej osiągniętą przez oskarżonego korzyść majątkową – szczegółowe wyliczenie owej kwoty zostało zaprezentowane na stronach 12-13 uzasadnienia zaskarżonego wyroku, z przywołaniem dowodów, na podstawie których te ustalenia zostały przeprowadzone. Nie można więc zgodzić się ze skarżącymi, że w sprawie nie zgromadzono materiału dowodowego, który pozwala na ustalenie omawianej wartości.

Od kwoty stanowiącej wartość fakturową całości sprzedanego miodu odjęto kwotę, której spółka (...) nie zapłaciła oskarżonemu, co w sposób logiczny daje wynik w postaci kwoty faktycznie zapłaconej. Argumentacja ta zasługuje na uwzględnienie.

Bezasadnie obrońcy – w ostatnim zdaniu zarzutu nr 5 – twierdzą, że pokrzywdzony (mimo zobowiązania ze strony Sądu) nie wskazał „wysokości niekorzystnego rozporządzenia mieniem” oraz „poniesionych strat”. Jak wyżej wykazano, żadna z tych wartości nie odnosi się do przedmiotu orzekania w trybie art. 45 §1 kk.

4)

Jak wynika z wcześniejszych rozważań, skutkiem popełnionego przez oskarżonego przestępstwa z art. 286 §1 kk nie jest bynajmniej szkoda majątkowa po stronie pokrzywdzonego (jak chcieliby tego skarżący), lecz fakt dokonania przez niego rozporządzenia mieniem, które jest dla niego obiektywnie niekorzystne. Powstanie szkody nie warunkuje więc bytu wymienionego występku. Jak trafnie zauważono w orzecznictwie, znamieniem kwalifikującym z art. 294 § 1 kk jest popełnienie czynu "w stosunku do mienia znacznej wartości"; ustawodawca nie związał owego znamienia z wysokością szkody, lecz z wartością mienia, będącego przedmiotem czynu zabronionego; w konkretnych sytuacjach może więc zdarzyć się, że wysokość szkody będzie niższa od wartości owego mienia i nie przekroczy kwoty 200.000 zł, a jednak czyn zostanie zakwalifikowany z art. 294 § 1 k.k. (por. wyrok SA w Katowicach z 27.12.2018r., sygn. akt II AKa

370/18, LEX nr 2690772). Tym samym kwalifikacja prawna czynu z art. 286 §1 kk jest uzupełniana przez art. 294 §1 kk w sytuacji, gdy owo rozporządzenie dotyczy mienia znacznej wartości (powyżej 200.000 zł – art. 115 §5 kk). W niniejszej sprawie - jak wynika z prawidłowych ustaleń faktycznych Sądu I instancji – pokrzywdzony rozporządził mieniem o wartości 432.166,32 zł, co stanowi zobowiązanie do zapłaty za zakupiony od oskarżonego miód. Jak wynika bowiem z utrwalonego w orzecznictwie poglądu, znamię „rozporządzenia” należy na gruncie omawianego przepisu interpretować na tyle szeroko, że w jego ramach mieszczą się także czynności prawne o charakterze zobowiązującym do przeniesienia określonych wartości majątkowych. Proponowana przez obrońców interpretacja znamion art. 286 §1 kk jest więc wadliwa, gdyż ponownie odwołuje się ona do pojęcia „strat” (w znaczeniu szkody w rozumieniu prawa cywilnego). Nie doszło zatem do naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 294 §1 kk, gdyż oskarżony A. S. doprowadził pokrzywdzoną spółkę do rozporządzenia mieniem o wartości znacznie przekraczającej kwotę 200.000 złotych.

6)

Sąd odwoławczy nie uwzględnił zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji art. 424 §1 kpk, co miało polegać na wadliwym sporządzeniu uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Pomijając już jednoznaczną w swej treści dyspozycję art. 455a kpk, jak i ustawowy nakaz „związłego” sporządzania uzasadnień wyroków sądowych, należy uznać, że wszystkie wskazane przez skarżących przykłady rzekomych uchybień nie posiadają

w istocie takiego charakteru. Zarzut ten nie został nadto w żaden sposób rozwinięty i umotywowany w treści obu apelacji, co dodatkowo utrudnia odniesienie się do jego istoty.

Z pewnością nie miały istotnego znaczenia dla kwestii odpowiedzialności karnej oskarżonego przywołane w zarzucie apelacyjnym zeznania świadka K. P.. Zmiana etykiet była logiczną konsekwencją uzyskania przez pokrzywdzoną spółkę wyników badań laboratoryjnych zakupionego miodu, z których wynikało, że dotychczasowa etykieta zawiera błędne informacje co do pochodzenia miodu. Z tego też powodu dyrektor spółki (...) podjął w pełni racjonalną decyzję o usunięciu z etykiet zapisu, że miód pochodzi z polskich pasiek. Było to działanie mające na celu ratowanie niesprzedanej dotąd partii towaru i ograniczenie strat spółki. Skarżący nie wykazali, jaki wpływ te okoliczności mogą mieć na treść rozstrzygnięcia; Sąd Apelacyjny takiego związku bynajmniej nie dostrzega.

Podobnie bez znaczenia dla poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych pozostają wskazane w zarzucie zeznania świadków H. G. i M. S., dotyczące załączników do umowy pisemnej podpisanej przez strony w grudniu 2016 roku (antydatowanej). Kwestia ta była już wyżej omówiona – owe załączniki, pozbawione podpisów lub paraf, nie stanowiły podstawy czynionych w sprawie ustaleń faktycznych, lecz swoje przekonanie w tym zakresie Sąd Apelacyjny opiera na innych, przedstawionych wcześniej dowodach.

Także nie ma istotnego znaczenia w sprawie okoliczność, że świadek M. S., zeznając w toku rozprawy, nie była pewna, czy podana kwota 432.000 złotych dotyczy dostaw od oskarżonego w okresie objętym zarzutem. Kwestie te wynikają jednoznacznie z dowodów w postaci dokumentów (zestawienia sprzedaży, faktury VAT – k. 103, 109-128, 265-286, 293-295), które nie były kwestionowane w toku postępowania, zaś świadek mogła tych danych nie pamiętać – tym bardziej, że zeznawała kilka lat po zdarzeniu, zaś w swojej pracy stykała się – poza oskarżonym – z wieloma innymi dostawcami i kontrahentami.

Nie sposób także uznać, że Sąd Okręgowy winien szczegółowo odnosić się do przywołanych przez apelujących zeznań świadka B. B.. Zeznania te nie mają żadnego istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Oczywistym jest wszak, że firma (...) – pozostając w błędzie - deklarowała polskie pochodzenie miodów, gdyż takie zapewnienie otrzymała od oskarżonego, jako dostawcy owych miodów. W momencie, gdy wyniki badań podważyły te informacje, pokrzywdzony zdecydował się na natychmiastowe wycofanie towaru ze sklepów i zmianę treści etykiet. Działania te były w pełni racjonalne i profesjonalne.

7)

Zarzut dotyczący sporządzenia przez Sąd I instancji uzasadnienia z zastosowaniem urzędowego wzoru formularza jest całkowicie chybiony.

Nie można wszak czynić temu Sądowi zarzutu z faktu, że zastosował się on do dyspozycji

art. 99a §1 kpk, który stanowi, że uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji, w tym wyroku nakazowego i wyroku łącznego, oraz wyroku sądu odwoławczego i wyroku wydanego w postępowaniu o wznowienie postępowania sporządza się na formularzu według ustalonego wzoru.

Przepis ten jest obligatoryjny, co wynika z prostej lektury jego treści („sporządza się”). Sąd Apelacyjny zna oczywiście poglądy prezentowane w orzecznictwie sądowym w zakresie możliwości odstąpienia od stosowania cytowanego przepisu (np. w wyroku Sądu Najwyższego z 11.08.2020 r., sygn. akt I KA 1/20, czy też w wyroku SA w Gdańsku z 17.06.2020 r., sygn. akt II AKa 64/20, LEX nr 305580), jednakże wypowiedzi te odnosiły się do wyjątkowych okoliczności konkretnej sprawy, w której występują tego rodzaju uwarunkowania, że zastosowanie w niej wzoru formularza nie pozwoliłoby Sądowi na realizacji wszystkich istotnych celów, jakie przepisy postępowania karnego wiążą z tego rodzaju procesowym dokumentem sprawozdawczym, w szczególności zaś prowadziłyby do naruszenia prawa oskarżonego do obrony. W niniejszej sprawie z pewnością tego rodzaju uwarunkowania nie zachodzą, a wszystkie istotne argumenty zostały przez Sąd meriti z powodzeniem zaprezentowane w uzasadnieniu sporządzonym zgodnie z wymogiem z art. 99a §1 kpk. Skarżący nie wykazali przy tym i nie uzasadnili, w jaki konkretnie sposób miałyby dojść do naruszenia prawa oskarżonego do obrony przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy. W tym

<p>stanie rzeczy zarzut ten nie mógł zostać uwzględniony.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>1) o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu I instancji poprzez uniewinnienie A. S.od stawianego zarzutu, ewentualnie 2) o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Ad.1. W sytuacji uznania za bezzasadne niemal wszystkich zarzutów zawartych we wniesionych apelacjach obrońców oskarżonego, przy braku podstaw do orzekania przez Sąd Apelacyjny z urzędu (poza granicami zaskarżenia i podniesionymi zarzutami), wniosek odwoławczy prowadzący do uniewinnienia oskarżonego nie mógł zostać uwzględniony. Opisany w punktach 2 obu apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, choć częściowo zasadny, pozostawał jednak bez wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia (co zostało wyżej uzasadnione), a zatem nie skutkowało zmianą wyroku w kierunku postulowanym przez skarżących. Ad.2. Wnioski obrońców oskarżonego o uchylenie wyroku i przekazanie</p>		

0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiąże o powodach zmiany	

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		

0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
1Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
pkt II	Zgodnie z wnioskiem, na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 634 kpk w zw. z art. 616 §1 pkt 2 kpk, zasądzono od oskarżonego A. S. na rzecz oskarżyciela posiłkowego – (...) sp. z o.o. w B. kwotę 1.200 złotych tytułem wydatków poniesionych przez stronę w toku postępowania odwoławczego. Wydatki te związane są z udziałem w tym postępowaniu pełnomocnika (r.pr.) ustanowionego przez oskarżyciela posiłkowego z wyboru. Wysokość zasądzonej kwoty zgodna jest z §11 ust. 2 pkt 5 i ust. 7 oraz §15 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 265).
pkt III	<p>Wymierzono oskarżonemu opłatę za II instancję w kwocie 180 złotych, tzn. w wysokości należnej za I instancję oraz obciążono go w całości wydatkami postępowania odwoławczego (ryczałt za doręczenia – 20 złotych), co odpowiada ogólnej zasadzie ustalania kosztów postępowania apelacyjnego - w przypadku nieuwzględnienia apelacji wniesionej wyłącznie przez oskarżonego, skierowanej przeciwko winie (art. 636 §1 kpk oraz art. 8 Ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych).</p> <p>Ujawniona w toku postępowania sytuacja finansowa oskarżonego, w tym posiadany przez niego majątek oraz możliwości zarobkowe (dochód miesięczny w granicach 15.000 – 40.000 złotych), nie dają jakichkolwiek podstaw do rozważania możliwości zwolnienia go z</p>

kosztów procesu za II instancję. Oskarżony posiadał też dwóch obrońców ustanowionych z wyboru. Nadto jest on osobą stosunkowo młodą, zdrową, zdolną do pracy.

1PODPIS

0.11.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Kara pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku). Brak orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Brak orzeczenia kary grzywny z art. 33 §2 kk.		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana

0.11.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	2		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca (r.pr. D. Z.)		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok Sądu I instancji		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

0.11.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	3		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca (adw. S. M.)		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok Sądu I instancji		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu		

	przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana